Strażak Śląski

ORGAN ZWIĄZKU STRAŻY POŻARNYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

WYCHODZI 1-GO i 15-GO KAŻDEGO MIESIĄCA.

JEDEN ZA WSZYSTKICH - WSZYSCY ZA JEDNEGO!

Rok III — Katowice, dnia 1 lutego 1929 r. — Nr. 3

Adres Redakcji i Administracji **Katowice, ul. Szopena 16/I.** | Telefon 9-47 P. K. O. konto nr. 303.408. | **Prenumerata:** rocznie zł. 7.50. kwartalnie zł. 2.00.

Raport z prac Działu P. W. K.

za czas od d. 20-X-28 do d. 31-XII-28 r.

Podstawą całej działalności Działu P.W.K. jest ogólny plan zatwierdzony uchwałą Zarządu Głównego z dnia 31. X. 28.

Plan powyższy obejmował zorganizowanie niżej podanych wystąpień Strażactwa w czasie trwania Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu w r. 1929:

1. Pawilon Pożarnictwa Polskiego na P.W.K.
2. Krajowych Zawodów Straży Pożarnych.
3. Międzynarodowych Zawodów Straży Pożar.
4. Zawodów P.W. i W.F. Oddziałów Straży.
5. Pokazy Prac Obrony Przeciwgazowej przez Oddziały Straży Pożarnych.
6. Konkurs Orkiestr Strażackich.
7. Kongres Słowiańskich Straży Pożarnych.
8. Pokazy prac Służby Samarytańskiej przez Oddziały Straży Pożarnych
9. Zawody Indywidualne.
10. Propaganda Pożarnictwa na P.W.K.

Po przeprowadzeniu studjów nad możliwościami przeprowadzenia powyższego planu, Wydział Wykonawczy postanowił zaniechać organizacji następujących wystąpień, jako nie mających żadnych szans powodzenia z uwagi na brak jakiegokolwiek przygotowania Województw w tym kierunku:

1. Pokazów prac Służby Samarytańskiej.
2. Zawodów indywidualnych.

W dalszym ciagu na odprawie Inspektorów Wojewódzkich w dniu 10. XII. 28. została podjęta inicjatywa odnośnie zorganizowania Pokazów strażacko-gimnastycznych przez Oddziały straży pożarnych na wzór ćwiczeń Czechosłowackich zespołów.

Cały czas od dn. 20. X. 28 do dnia wystąpienia Strażactwa tj. do czerwca 1929 r. został podzielony na 3 niżej podane okresy prac:

I. Okres prac planowania od dn. 20. X. do dn 31. XII. 28 r.

II. Okres prac wykonawczych od 1. I. 29 r. do dn. 15. IV. 29 r.

III. Okres prac końcowych, czyli kontrolnych od dn. 16. IV. do dn. 12. VI 29.

Raport niniejszy obejmuje całokształt prac przeprowadzonych w pierwszym okresie prac.

Zadanem pierwszego okresu prac było opracowanie i przeprowadzenie:

a) Ogólnych prac przygotowawczych do pracy,

b) szczegółowych planów własnych dla każdego wystąpienia osobno,

c) przygotowanie dyrektyw i instrukcji piśmiennych dla Związków Wojewódzkich dla wykonania tych planów,

d) nawiązanie kontaktu szczegółowego z zainteresowanemi czynnikami,

e) opracowanie kosztorysu dla każdego wystąpienia osobno.

Odnośnie ogólnych prac przygotowawczych do planów działalności przeprowadzono następujące prace.

a) zorganizowano własne biuro,

b) opracowano instrukcję o organizacji działu P.W.K. i wydano jako okólnik № 1,

c) opracowano instrukcję o regulowaniu organizacji, okólnik № 2,

d) opracowano instrukcję o organizacji statystyki, okólnik № 3,

e) opracowano instrukcję o wytycznych do planów działalności Województw na I-sze półrocze, okólnik № 4

f) złożono Druhowi Naczelnikowi Gł. Związku projekt uzupełnienia regulaminu umundurowania L. 6078/II.

g) zebrano i przygotowano materjały do regulaminu służbowego korpusu inspekcyjnego L. 5061/I.

h) zebrano i przygotowano materjały do organizacji statystyki L. 5448/I.

i) zapoznano z ogólnym planem działania Inspektorów Wojewódzkich na odprawie w d. 10.XII.28. L. 5719/III.

Odnośnie przygotowania szczegółowych planów własnych opracowano:

a) szczegółową organizację pawilonu pożarnictwa na P.W.K. w Poznaniu, L. 5290/I., której projekt został w dniu 24 listopada przychylnie zaopinjowany przez Komisję Wystawy z równoczesnym wnioskiem, aby prace wystawiane w pawilonie dawały obraz 10-letniego wysiłku naszej organizacji. W dniu 4-tym grudnia 1928 r. Komisja Techniczna rozpatrywała przedłożony jej projekt powyższej organizacji pawilonu i uznała materjały te za treściwe wytyczne,

b) szczegółową organizację Zawodów Krajowych L. 5110/I., której projekt w d. 19 listopada 1928 r. został przedłożony Komisji Zjazdów do opinji

i został przez tą Komisję w całości przychylnie zaopinjowany, zaś w dniu 4-tym grudnia Komisja Techniczna po rozpatrzeniu powyższego projektu uznała go jako treściwe wytyczne,

c) szczegółową organizację Zawodów Międzynarodowych, której projekt z uwagi na niepewność tej imprezy nie został jeszcze Komisji Zagranicznej przedłożony,

d) szczegółowe organizacje Zawodów P. W. i W. F. Pokazów Prac Obrony Przeciwgazowej i Konkursu Orkiestr, nie wymagają osobnego wypracowania, mieszcząc się w ramach Zawodów Krajowych,

e) szczegółowa organizacja Kongresu Słowiańskiego, również nie wymaga specjalnego opracowania, mieszcząc się w części organizacji Zawodów Międzynarodowych,

f) szczegółowa organizacja Propagandy Pożarnictwa na P.W.K. znajduje się w stadjum omawiania i zostanie zdecydowana przez Wydział Wykonawczy bez przedkładania go do opinji poszczególnym Komisjom, jako działalność, która może ulec wahaniom już w czasie jej wykonywania,

g) w związku z powyższem w pkt. a) złożono Wydziałowi III-mu termin nadesłania modeli, tablic poglądowych i wynalazków polskich pożarniczych, które mają być wystawione w pawilonie pożarniczym,

h) przygotowano projekt dekoracji wnętrza pawilonu pożarniczego L. 4331/I.,

i) w związku z pkt. b) i c) ustalono terminy wystąpień Strażactwa w Poznaniu na czas od dn. 13. VI. do dn. 16. VI. 29 L. 545/I.,

j) w związku z pkt. c) przystąpiono do zebrania danych statystycznych o Związkach Zagranicznych L. 6026.

Odnośnie przygotowania dyrektyw i instrukcji pisemnych dla Związków Wojewódzkich w wykonaniu powyższych szczegółowych planów, dokonano następujących prac:

Odnośnie pawilonu pożarnictwa:

a) opracowano i wydano instrukcję o organizacji pawilonu pożarnictwa, okólnik № 6,

b) opracowano i wydano arkusze statystyczne dla Oddziałów grupy I, II, III i IV-ej Okręgów i Województw,

c) opracowano i wydano instrukcje o przeprowadzeniu spisu podstawowego statystycznego, okólnik № 7,

d) instrukcje o sprawozdaniach Związków Wojewódzkich z prac za okres 10-letni, okólnik № 11.

Odnośnie Zawodów Krajowych:

a) opracowano i wydano Instrukcje o organizacji Zawodów Krajowych, okólnik № 5,

b) opracowano i przedłożono w dniu 31. XII. projekt budowli ćwiczebnych w czasie Zawodów Krajowych w Poznaniu L. 6278,

c) opracowano projekt trybun sędziowskich i słupów do ogłaszań zawodników,

d) sporządzono plan uzyskania nagród dla Oddziałów.

Odnośnie Zawodów P. W. i W. F.:

a) opracowano i wydano instrukcję o organizacji Zawodów P.W. i W.F., okólnik Nr. 8.

Odnośnie Pokazów Prac Obrony Przeciwgazowej:

a) opracowano i wydano instrukcje o organizacji Pokazów Prac Obrony Przeciwgazowej, okólnik № 10.

Odnośnie ćwiczeń pokazowych:

a) instrukcja o organizacji pokazów gimnastycznych i regulamin pokazów gimnastycznych z braku jakichkolwiek materjałów, gdyż mimo przyrzeczeń złożonych przez Instruktorów Wojewódzkich w dn. 10. XII. 28 na odprawie i przypomnienia rozkazem № 2, tylko 4 Związki odpowiedziały w tej sprawie.

Odnośnie opracowania kosztorysów opracowano:

a) kosztorys pawilonu pożarnictwa na kwotę wydatków 46.000 zł. bez modeli, wynalazków, tablic poglądowych,

b) kosztorys Zawodów Międzynarodowych na kwotę 56.500 zł.,

c) oraz obliczono pozostałe obliczenia ryczałtowe na kwotę 25.000 zł. razem 127.500.

Wszystkie powyższe kosztorysy nie są oparte na dokładnych danych, a tylko stanowią przypuszczalne cyfry z uwagi na niemożliwość ustalenia ostatecznego poszczególnych pozycji, niemniej różnica będzie niewielka.

Odnośnie nawiązania kontaktu z czynnikami zainteresowanemi przeprowadzono wstępne konferencje względnie pertraktacje:

a) z Wydziałem kongresów dyrekcji P. W. K. w sprawie terminu naszych imprez,

b) z Wydziałem budowlanym P.W.K. w sprawie budowli ćwiczebnych,

c) z Wydziałem przedsiębiorstw w sprawie organizacji finansowej naszego wystąpienia,

d) z Wydziałem terenów P.W.K. w sprawie terenów ćwiczebnych,

e) z firmą „Atelier“ w Poznaniu i firmą „Ara“ w Warszawie w sprawie dekoracji wnętrza pawilonu,

f) z Miejskim biurem kwaterunkowym w Poznaniu w sprawie kwater,

g) z generalnym sekretarjatem dyrekcji P.W.K. w sprawie wyżywienia uczestników,

h) z Ministerstwem Spraw Zagranicznych w sprawie Zawodów Międzynarodowych,

i) z Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych w sprawie funduszów.

A. Biedroń-Kalinowski
Inspektor Pożarniczy.

Dział oficjalny Związku.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych
KASA STRAŻACKA

Nr. Pr. 4331.
Warszawa, d. 27.XII. 1928.

Do Zarządów Straży Ogniowych Ochotniczych.

Kasa Strażacka, istniejąca od 1922 roku przy Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, ma na celu udzielanie zapomóg w razie nieszczęśliwych wypadków czynnym członkom (względnie ich rodzinom) tych ochotniczych straży pożarnych, które zbiorowo zgłoszą swój udział do Kasy i wykażą się przynależnością do Głównego Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Przewidziane regulaminem świadczenia Kasy Strażackiej na 1929 rok ustalono w skali następującej:

1) dla wdowy po zmarłym na skutek wypadku strażaka lub najbardziej uprawnionego najbliższego członka rodziny . . . . zł. 5.000,—

2) dla każdego z dzieci do 16 lat „ 500,—
3) w razie stwierdzonej stałej, całkowitej niezdolności do pracy strażakowi wypłacone będzie jednorazowe odszkodowanie . . . „ 7.000,—
4) w razie choroby, związanej bezpośrednio z wypadkiem, strażak otrzyma za każdy dzień choroby „ 7,—

Zarząd Kasy zawiadamia, że w celu nabycia praw do świadczeń Kasy, należy w myśl art. 15 regulaminu Kasy, przesłać przed 1 kwietnia 1929 roku listę imienną członków według załączonego wzoru i wpłacić przez P.K.O. na konto czekowe № 50531 ustaloną na 1929 rok opłatę po 50 groszy od każdego zgłoszonego do Kasy członka straży ogniowej.

Przystępować do Kasy mogą tylko całe straże zbiorowo. Pojedyńczy strażak nie może zgłaszać swego przystąpienia do Kasy.

Szczegółowy wykaz świadczeń, wypłaconych przez kasę w 1928-ym roku, ogłoszono w Nr. 7, 9, 11, 13, 15, 18, 20, 21, 22 i 24 „Przewodnika Ubezpieczeniowego" z 1928 roku.

O każdym nieszczęśliwym wypadku Zarząd Straży obowiązany jest zawiadomić Kasę niezwłocznie, nie później jednak niż przed upływem tygodnia (art. 17 regulaminu Kasy).

Wzory zawiadomień o wypadku wysyłane są niezwłocznie, dopiero po otrzymaniu przez Kasę Strażacką wiadomości o zaszłym wypadku nieszczęśliwym.

W celu uzyskania praw do świadczeń Kasy w roku 1929-ym należy wypełnić, podpisać i przesłać załączony wzór zobowiązania oraz przysłać do Kasy Strażackiej imienny wykaz członków straży ogniowej (w/g załączonego wzoru), oraz wpłacić załączonym przekazem P.K.O. należną opłatę, licząc po 50 gr. za każdego zgłoszonego członka straży pożarnej.

O zmianach w składzie osobowym straży, jakie w ciągu roku nastąpić mogą, należy natychmiast zawiadomić Kase, gdyż tylko wykazani na liście imiennej członkowie Kasy, uzyskują prawo do świadczeń Kasy.

W ostatnich pięciu latach Kasa Strażacka udzieliła zasiłku strażakom i ich rodzinom w 404 wypadkach, wypłaciwszy ogółem zł. 100.142,49.

W interesie Straży Ogniowych leży, aby jaknajliczniej zgłaszały swe przystąpienia do Kasy Strażackiej przed 1 kwietnia 1929 roku.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych:

Władysław Strzelecki. *Konstanty Wysznacki.*

Doroczna Konferencja Ogniomistrzów Pow.

W niedzielę, dnia 20 stycznia br. w lokalu Biura Związku Wojewódzkiego, odbyła się pod przewodnictwem Wojew. Inspekt. Pożarn. druha Pachelskiego, konferencja Ogniomistrzów Powiatowch.

Obszerny porządek obrad, wypełniły sprawy związane z udziałem strożactwa polskiego w Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, wytyczne dla działalności organizacyjnej na terenie górnośląskiej części województwa w kierunku rozszerzenia zakresu pracy poszczególnych straży pożarnych, oraz opracowanie planu działalności na rok bieżący.

Po stwierdzeniu obecności wszystkich Ogniomistrów Powiatowych, insp. Pachelski scharakteryzował znaczenie organizacyjne i społeczne udziału strażactwa w Powszechnej Wystawie Krajowej, poczem przystąpiono do ustalenia sposobów przeprowadzenia gruntownego spisu statystycznego, zgromadzenia eksponatów na wystawę w postaci rysunków, fotografji, okazów sprzętu strażackiego, modeli, sprzętu, wynalazków, budowli i t. p. egzemplarzy okazowych różnych wydawnictw z zakresu pożarnictwa, zwłaszcza za okres ostatniego dziesięciolecia.

Specjalnie szczegółowo omawiano sprawę przygotowania drużyn zawodniczych na zawody ogólnopaństwowe jakie odbędą się na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu. Ustalono, iż strażactwo śląskie przyjmie udział w następujących konkurencjach: zawody strażackie wszystkich czterech grup straży pożarnych, zawody z zakresu P. W. i W. F., oraz pokazy z zakresu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, tudzież pomocy sanitarnej.

W zawodach strażackich wezmą udział straże pożarne, które w roku ubiegłym zdobyły mistrzostwa poszczególnych grup. W zawodach P.W. i W.F. oroz pokazach gazowych i samarytańskich — drużyny straży pożarnych które w zawodach eliminacyjnych (na terenie województwa) osiągną pierwsze miejsca.

Dłuższe obrady spowodowała sprawa uzgodnienia planu zbiorowach czynności w roku bieżącym. Rezultat tych obrad uwidoczniony jest w zamieszczonym w niniejszym numerze szemacie rzeczonego planu działalności.

Po omówieniu szeregu spraw ogólnych, dotyczących prac bieżących, tudzież ustalenia programu najbliższych konferencji jednodniowych dla naczelków Straży Poż., przewodniczący podziękował przybyłym druhom Ogniomistrzom Powiatowym za rzeczowość obrad i zamknął czterogodzinną konferencję hasłem CZOŁEM!

Ręczne gaśnice chemiczne.

Zdawaćby się mogło, iż w akcji przeciwpożarowej wielką wagę przywiązujemy do przyrządów tego rodzaju jak gaśnice ręczne, skoro temat ten spotyka się dość często na łamach naszego „Strażaka Śląskiego". Że gaśnice chemiczne uważamy za sprzęt ważniejszy od sikawki strażackiej, jeśli piszemy o nich więcej niż o sikawce.

Takby się zdawać mogło na pierwszy rzut oka i dlatego, jako autor rzeczonych artykułów o gaśnicach, czuję się w obowiązku wyjaśnić i umotywować Czytelnikom swoje, w tej sprawie, stanowisko.

Sikawkę strażacką — zarówno przenośną, dwukołową lub czterokołowa, ręczną, parową, wreszcie motorową — uważam za najważniejszy sprzęt w taborze strażackim, za serce sprawności fachowej danej straży pożarnej. Jest więc ona głównym narzędziem wyekwipowania straży i jej się poświęca, w zakresie wyszkolenia drużyny strażackiej, najwięcej czasu na wykłady teoretyczne o budowie i konserwacji oraz na ćwiczenia praktyczne w obsłudze. Sprzęt ten znany jest gruntownie wszystkim członkom straży, a konserwacja jego stanu sprawności jest największą troską kierownictwa straży pożarnej.

Jakże jednak jest inaczej ze znajomością budowy, kontroli sprawności, a przedewszystkiem z umiejętnością wykorzystania własności gaśniczych ręcznych gaśnic chemicznych. Tylko nieliczne straże pożarne zawodowe i przemysłowe oceniają należycie rzeczywistą wartość tych aparatów. A przecie w chwili wybuchu pożaru, w momencie początkowym tegoż, nim przybędzie na miejsce straż pożarna z sikawką, ileż to pożarów możnaby ugasić, gdyby: 1) była na miejscu sprawnie działająca gaśnica ręczna; 2) znalazł się ktoś obeznany z użyciem

Plan działalnośct Związku Straży
na okres od 1 stycznia 1929 r. do dnia 31 marca 1930 r., czyli ostatni

Data	1929 — Rok budżetowy 1928/29			1929 — Rok budże-			
	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec
1	NOWY ROK			*		Odprawa Ogniomistrz. Pow.	*
2		Konferencja na pow. Pszczyński					
3	Śląska Komisja Techniczna	Konferencja na pow. Rybnicki	Konferencja na pow. Swiętochł.		Święto Narodowe	*	
4		*	*				
5				Śląska Komisja Techniczna			
6			Śląska Komisja Techniczna		*	Sląska Komisja Techniczna	
7	*	Odprawa Insp. w Warszawie	Odprawa Insp. w Warszawie				
8		Sląska Komisja Techniczna		*	Śląska Komisja Techniczna		*
9					Odprawa Insp. w Warszawie	Zjazd pow. Katowickiego	
10	Odprawa Insp. w Warszawie					*	
11		*	*	Odprawa Insp. w Warszawie			
12							
13			13-17 Kursy sanitarne dla pow.: Lubliniec i Tarnowskie Góry w Lublińcu		*	13-16 Zawody, Kongres i pokazy na Powsz. Wystawie Krajowej w Poznaniu	
14	*			14-21 Kursy pożarnictwa dla terenu województwa w Katowicach	14-18 Kursy sanitarne dla pow.: Swiętochłowice, Katowice i Pszczyna w Król.-Hucie		Zjazd straży pożarn. P.K.P.
15				*			*
16							
17		Konferencja na pow. Tarn. Góry				*	
18		*	*				
19							
20	Odprawa Ogniomistrz. Pow.		20-24 Kursy sanitarne dla pow. Rybnickiego w Rybniku		*		
21	*	Odprawa Insp. w Warszawie					Zjazd pow. Pszczyńskiego
22				*			*
23					Odprawa Insp. w Warszawie		
24	Odprawa Insp. w Warszawie	Konferencja na pow. Lubliniecki				*	
25		*	*	Odprawa Insp. w Warszawie			
26					Konferencja grona sędziów		
27	Konferen. pow. Katowice-Wieś				*		
28	*		Odprawa Insp. w Warszawie				Zjazd pow. Swiętochłow.
29							*
30			Wielkanoc				
31							

*) oznacza dni radjokomunikatów.

Pożarnych Województwa Śląskiego

kwartał roku budżetowego 1928/29 i cały okres budżetowy 1929/30.

towy 1929/30 — 1929					1930 — Rok budżetowy 1929/30		
Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	Styczeń	Luty	Marzec
Zjazd pow. Tarn. Góry	*	Śląska Komisja Techniezna	*	*	Nowy Rok	*	*
*	Śląska Kom. Techn.	7-13 * Tygogniowe Kursy Gazownictwa dla powiatu Katowickiego	Śląska Komisia Techniczna	Śląska Komisja Techniczna	Kursy Pożarnictwa dla p. Katowickiego	Śląska Komisja Techniczua	Śląska Komisja Techniczna
Zjazd pow. Rybnickiego	9-15 * Tygodniowe Kursy Gazownictwa dla powiatu Rybnickiego	*	10-17 * Kursy Pożarnictwa dla Straży Pożarnych Katowickiej Dyrekcji P.K.P.	*	*	Kursy Poż. dla pow. Rybnickiego	*
*	*	21-27 * Tygodniowe Kursy Gazownictwa dla powiatów Lubliniec i Tarnowskie Góry	*	*	Śląska Komisja Techniczna	*	*
Zjazd powiatu Lublinieckiego	23-29 * Tygodniowe Kusy Gazownictwa dla powiatu Pszczyńskiego	*	*	Boże Narodzenie	Odprawa Ogn. Powiatow.	Kursy Pożar. dla powiatu Pszczyńskiego	*
Zjazd Wojew.	*			*	*	*	*
*					Kursy Pożar. dla powiatu Świętochłow.	Kursy Pożarn. dla powiatu Lublinieckiego	
25-31 * Tygodniowe Kursy Gazownictwa dla pow. Świętochłowick.					*	*	
					Kursy Pożar. dla pow. Tarnowskiego		
					*		

tego aparatu; 3) sprzęt ten był dostatecznie spopularyzowany wśród społeczeństwa. Tymczasem my, sami strażacy, bądź nieznamy dobrze tego narzędzia, bądź też niedoceniamy istotnej jego wartości.

A przecież w ogólnym rozwoju, w postępie technicznym każdej z gałezi nawet codziennego naszego życia, widzimy coraz silniejsze parcie, coraz większe dążenie w kierunku zastępowania prymitywnych narzędzi, środkami nauki. Również w pożarnictwie kierunek taki daje się powszechnie odczuwać. Obserwujemy szybko postępującą motoryzację taborów strażackich, w których sikawki pierwsze wyposaża się w motory spalinowe, zamieniając system tłokowy pomp — systemem odśrodkowym.

Lecz nietylko mechanika jest drogą usprawnienia sprzętu strażackiego; nietylko mechanizacja tego sprzętu jest kroczeniem po drodze postępu i nauki. W latach ostatniego dwudziestolecia, chemja zajmuje w rozwoju naszego życia nie mniejszą rolę cywilizacyjną. Dlatego też, dążąc konsekwentnie do celu jakim jest spotęgowanie bezpieczeństwa pożarowego naszych współmieszkańców, winniśmy również i w dziedzinie chemii szukać sprzymierzonych sił, bądź wartości, które możemy wykorzystać.

To są motywa, które nakazują mi w mych artykułach budzić uwagę Zacnych Czytelników „Strażaka Slaskiego“ i zwracać ją w kierunku wynalazków, które w chwili obecnej nie są jeszcze tak udoskonalone aby mogły zastąpić całkowicie nasze kochane sikawki strażackie, lecz, bądź co bądź, są na drodze rozwoju i pójść po niej mogą bardzo daleko. Lecz aby mogły pójść we właściwym kierunku, któż ma określić te wytyczne jak nie strażactwo, które praktycznie sprawdzać będzie teoretyczne wyliczenia i pomysły, opinjować o błędach jakie ujawnia praktyczne stosowanie gaśnic.

Więc też strażactwo musi zainteresować się bezpośrednio tym zagadnieniem, musi poznawać bezpośrednio, teoretycznie i praktycznie, ten dział środków walki z klęską pożarów. Do tego dążą tematy mych artykułów o gaśnicach chemicznych.

Więc nieuważając jeszcze ręcznych gaśnic chemicznych za najważniejszy sprzęt w walce z pożarami, uznawać je jednak muszę za wiele obiecujące dziecko, które już obecnie zachowuje się barzo pożytecznie w zakresie wymagań mu stawianych, a pod dobrą i fachową opieką, wyróść może na kolosa.

Tyle słów poświęconych w obronie moich tematów. Mam nadzieję, iż zostałem zrozumiany i że Redakcja „Strażaka Slaskiego“ otrzymywać będzie artykuły o gaśnicach nietylko z pod mego pióra wychodzące.

Tymczasem, korzystając jeszcze z miejsca jakie użytkować mogę w naszym „Strażaku“ na omawianie ręcznych gaśnic chemicznych, pragnę zachęcić Szanownych Czytelników do zainteresowania się stanem gaśnic ręcznych, pozostających pod Ich opieką, bądź tez na terenie powierzonym ich pieczy pod względem bezpieczeństwa pożarowego

O cóż to mianowicie chodzi. Nie czekając na podobne pytania, postaram się w kilku słowach dać odrazu wyczerpującą odpowiedź.

Ręczne gaśnice chemiczne, nawet najlepszego wyrobu i najtrwalszej konstrukcji, posiadają gwarancje bezpiecznego działania na przeciąg 10 lat i to w dodatku pod warunkiem, iż przez ten okres będą należycie i prawidłowo konserwowane.

Według wymagań technicznych, każda nowozbudowana gaśnica winna byc próbowaną na 20 atmosfer wewnętrznego ciśnienia. Zasada ta jest też przestrzeganą przez większość krajowych i zagranicznych wytwórni. Jednak z czasem, ta wytrzymałość na ciśnienie zmniejsza się w sposób naturalny, a stanowczo szybciej jeszcze z powodu niedbałej konserwacji lub nieumiejętnego obchodzenia się z aparatami. Materjał bowiem z jakiego gaśnica jest zbudowaną, aczkolwiek jest na wewnętrznej stronie pokryty warstwą ołowiu w celu ochrony przed skutkami niszczycielskiego działania chemikalii, jakie te aparaty zawierają, ulega jednak wpływom ujemnym zmniejszającym ich wytrzymałość na ciśnienie. A ponieważ ręczne gaśnice chemiczne w czasie działania wytwarzają w swym zbiorniku ciśnienie od kilku do kilkunastu atmosfer, w zależności od systemu — przeto zjawia się duże niebezpieczeństwo eksplozji tych gaśnic, których płaszcze zbiorników uległy całkowitemu lub częściowemu osłabieniu.

Znane nam są liczne nieszczęśliwe wypadki eksplozji, które pociągnęły za sobą poważne pokaleczenia obsługi.

Rzeczą więc obowiązku wszystkich tych pod czyją opieką lub nadzorem są ręczne gaśnice chemiczne, aby wytrzymałość gaśnic na wewnętrzne ciśnienie poddawać systematycznym próbom. Próby takie winny być przeprowadzane przynajmniej co trzy lata i osiągać przy każdorazowym ich dokonywaniu, najmniej 15 atmosfer ciśnienia. Pamiętać bowiem należy, iż gaśnica niepewna raczej stać się może powodem zwiększenia skutków wypadku pożaru, niż przynieść korzyści.

Ponieważ procedura technicznego przeprowadzenia takich prób wymaga specjalnych urządzeń, a przeto pociąga za sobą znaczne koszty — sprawę tą należy stawiać na gruncie obowiązku firm dostarczających gaśnice. One to są obowiązane do poroszenia kosztów stwierdzania, iż aparaty produkowane w ich zakładach odpowiadają warunkom technicznym nietylko w chwili ekspedjowania z warstatu, lecz również w ciągu całego okresu na jaki opiewa gwarancja.

Głównie dotyczy to gaśnic zakupionych przed wojną, a więc przed laty 15-tu, lub co gorzej — wczasie wojny, gdy tego rodzaju wytwórczość posługiwać się zmuszona była, w miejsce materjału należytej jakości — przeróżnemi „ersatzami“.

A więc, Przezacni Czytelnicy, nie odkładajcie tej sprawy do czasu nieszczęśliwego wypadku, lecz już w czasie najbliższym przystępujcie do rewizji stanu ręcznych gaśnic chemicznych.

Strażak.

Z życia Straży Pożarnych.

P.F.Z.A. Chorzów. W sobotę, dnia 12 stycznia b r. przybył do naszei straży pożarnej Wojewódzki Inspektor Pożarnictwa p Pachelski w towarzystwie Ogniomistrza Powiatowego p. Barona i Naczelnika Urzędu Okręgowego p. Siwego, celem stwierdzenia sprawności naszej straży i kwalifikacji kierownictwa, a to w związku z zamierzonem uznaniem naszej straży przez Starostwo.

Komisja po krótkiej konferencji z Władzami Dyrekcyjnemi Fabryki, udała się na teren zakładów skąd zaalarmowano dyżyrujący pluton. Pod osobistym dowództwem komendanta druha Słoty, udaliśmy się na miejsce alarmu z wózkiem pogotowia w składzie 1/8. Ćwiczeń żadnych nie zarządzano, jedynie zadano kilka pytań taktycznych naszemu komendantowi, poczem powróciliśmy do strażnicy.

Biertułtowy. Miejscowa Ochotnicza Straż Pożarna urządziła w niedzielę dnia 13 stycznia br. niezwykłą sympatyczną uroczystość „Gwiazdki" dla rodzin strażackich, na którą zaproszono również szereg osobistości wybitniejszych zamieszkujących w Biertułtowach. Uroczystość ta odbyła się w lokalu p. Bogaszka.

Na wstępie „gwiazdki", miejscowy ksiądz proboszcz odprawił tradycyjną kolendę, poczem przemówił Prezes Ochotn. Straży Poż. Druh Dziwoki witając serdecznie gości i rodziny strażackie. W swem pięknem przemówieniu, podkreślił druh Prezes, iż straż miejscowa pragnie nadal, nieustrudzenie pracować w myśl swego naczelnego hasła „Jeden za wszystkich — w s z y s c y za jednego", dla bezpieczeństwa współobywateli, dobra ukochanej Ojczyzny naszej, a z tem, dla chluby naszej gminy. Zalecając zgromadzonej na tej uroczystości wielkiej rodzinie strażackiej miłość braterską we wzajemnych stosunkach jako fundament wielkich czynów dla przyszłości, zakończył swe przemówienie wzruszające życzeniami pomyślności w rozpoczynającym się roku.

Po odśpiewaniu wspólnem przepięknej, staropolskiej kolendy „W żłobie leży..." dokonano obdarowania dziatwy strażackiej niespodziankami. Poczem przy kawie, pączkach, piwku, przy śpiewie kolend, zabawiano się wspólnie w ciągu przeszło trzech godzin w nadzwyczaj miłym nastroju. Uroczystość wywarła wielce dodatnie wrażenie na wszystkich uczestnikach. Dowiodła ona niezbicie ile czyni dobrego wspólne zbliżenie, wspólna wymiana zdań nacechowane serdecznością i braterstwem.

Chociaż stan kas strażackich naogół jest mizerny, to jednak dzięki rozumnej i celowej gospodarce Zarządu Straży Poż. można szarzyznę dni znoju i pracy rozweselić i umilić godziwą rozrywką, dając zadowolenie nietylko bezpośrednim członkiem organizacji lecz niemniej i rodzinom tychże. Przykładem wzorowym tego niechże będzie opisana tutaj uroczystość „gwiazdki" w Biertułtowach. Rośnie z tego zapał do dalszej pracy w szeregach strażackich wzmaga się duch obywatelskiej ofiarności, wiele przyczynia się do pogłębienia wzajemnych stosunków przyjacielskich pomiędzy całemi rodzinami strażaków.

Mamy więc w rezultacie rozwój i potęgowanie się ideologji strażackiej, co urabia nam jaknajlepszą opinję w szerokich sferach społeczeństwa i Władz Gminnych.

Obserwator.

Radjo na wsi.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych dnia 1-go września r. b. wydało okólnik następującej treści:

Doceniając w całej pełni znaczenie radjofonji dla rozwoju oświaty i kultury na wsi — a nawet w miarę rozszerzenia się sieci stacyj odbiorczych i odpowiedniego przystosowania programów dla celów administracji publicznej — P. Minister Spraw Wewnętrznych poleca P. Wojewodom zalecić przewodniczącym Wydziałów Powiatowych, abu zachęcili gminy wiejskie do instalowania na swoim obszarze radjoodbiorników.

Pożądanem byłoby, aby każda gmina zbiorowa nabyła na własność i zainstalowała przynajmniej jeden aparat radjowy z głośnikiem. To samo dotyczy wielkich gmin jednowioskowych. Inne gminy jednowioskowe mogłyby na podstawie uprzedniego porozumienia łączyć się z sąsiedniemi gminami i nabywać wspólnemi środkami jeden aparat na użytek kilku gmin. We wszystkich wypadkach radjoodbiornik należałoby umieścić w takiej miejscowości, która stanowi naturalny ośrodek koncentrujący życie miejscowości sąsiednich (wieś parafjalna, gminna, szkoła i t. p.) i w takim lokalu, który mógłby być dostępny dla publiczności.

Co do użytkowania radjoodbiornika — miarodajnym pod tym względem musi być cel, dla którego gmina radjoodbiornik nabywa, a mianowicie udostępnienie audycyj najszerszym warstwom mieszkańców gminy. Cel ten może być osiągnięty w dwojaki sposób: albo eksploatację radjoodbiornika prowadzi gmina we własnym zakresie działania, wyznaczając w tym celu do kierowania audycjami i obsługi technicznej swojego funkcjonarjusza, względnie powołując do tego kogoś z pośród obywateli, albo też gmina zawiera w tym celu odpowiednią umowę i powierza eksploatację radjoodbiornika jakiejś instytucji społecznej na terenie gminy (dom ludowy, straż ogniowa, kółko rolnicze i t. p.) dbając jednak o to, ażeby odbiornik był użyty dla wszystkich mieszkańców, a nietylko dla członków danego stowarzyszenia.

Specjalna Międzyministerjalna Komisja opracuje program komunikatów rolniczych i oświatowych, które będą nadawane w godzinach najdogodniejszych dla rolników, a w razie rozszerzenia się gminnych instalacyj radjofonicznych programy będą rozwijane we wszystkich kierunkach, wskazanych z punktu widzenia potrzeb propagandy państwowej, oświaty i administracji.

Telefotografja i Telewizja.

W ostatnich miesiącach pisze się bardzo wiele o telewizji i telefotografji, ale jeszcze wielu czytelników nie zdaje sobie dobrze sprawy z różnicy pomiędzy temi dwoma pojęciami. Dla tego nie od rzeczy dać krótkie wyjaśnienie.

Telefotografja, albo lepiej fototelegrafja (nie mieszać z fotografowaniem na znaczne odległości przy pomocy teleobjektywów!) polega na przenoszeniu drogą radjową fotografij, rysunków, autografów i t.p. przy pomocy impulsów prądu nadawanych po stronie nadawczej i odtwarzających wiernie oryginał po stronie odbiorczej. Na zreprodukowanie przeciętnego rysunku potrzeba jed..ej do czterech minut czasu.

Telewizja natomiast to widzenie na odległość przedmiotów zarówno stałych jako i ruchomych znajdujących się przed telewizorem. Przenoszenie obrazów następuje tu znacznie prędzej aniżeli przy fototelegrafji. Aby dany ruchomy obraz ujrzeć, trzeba go w okresie czasu jednej sekundy nadać przynajmniej kilka, lub kilkanaście razy. Telewizja polega bowiem na tej zasadzie, że nasze oko chwyta każdą impresję (która trwa $^1/_{16}$ sekundy). Ciągłość takich obrazów, następujących po sobie i przesuniętych w odpowiedniem tempie przed naszym wzrokiem, daje nam wrażenie ruchomego obrazu, tak samo jak to ma miejsce w technice filmowej. Potrzebna więc jest tu zupełnie inna aparatura, aniżeli przy nadawaniu nieruchomych fotografji, autografów i t.p. Fototelegrafja nie cieszy się dziś jeszcze taką popularnością, jak zwykłe radjo, ale powoli i ona utoruje sobie drogę w życiu praktycznem, a zwłaszcza na usługach policji, dziennikarstwa i tam wszędzie, gdzie zależy na pośpiechu w przesyłaniu podobizny fotografji, rysunku etc.

Redakcja gazety codziennej „The Scotsman", wydawanej w Edynburgu utworzyła stałą łączność przez radjo ze swoją filją w Londynie, aby fotografje publikowane w dzienniku mogły się ukazywać równocześnie w Edynburgu i w Londynie.

Komitet Redakcyjny stanowią pp.: Baron R., Mierzejewski L., Koszyk T., insp. Pachelski, Rzeźniczek M., Suchy J., Ślązak L.

Nakładem Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego. Redaktor odpowiedzialny insp. B. PACHELSKI

Druk: Drukarni i Introligatorni „PRACA" w Sosnowcu, ulica Kołłątaja Nr. 10, telefon Nr. 60.